

11.9.2025

NATURA-ARVIOINNIN TARVESELVITYS / RIIKONMUOTKAN RANTA-ASEMAKAAVA

Sisällys

1 HANKEKUVAUS	2
2 OUNASJOEN NATURA-ALUEEN YLEISKUVAUS JA SUOJELUTAVOITTEET	3
3 HANKKEEN VAIKUTUKSET OUNASJOEN NATURA-ALUEEN LUONNONARVOIHIN.....	3
LÄHTEET	5

Kannen valokuva: Riikonmuotkan rantaa Ounasjoen varrella
© Arto Saikkonen

2 OUNASJOEN NATURA-ALUEEN YLEISKUVAUS JA SUOJELUTAVOITTEET

Luontodirektiivin mukaisena alueena (SAC) suojeltu Ounasjoen Natura-alue (FI1301318) sijaitsee hankealueen itäpuolella. Alue muodostuu Ounasjoesta (vesialue) Ounasjärven luusuan alapuolella sekä Ounasjoen suiston tulvasaarista (ELY-keskukset 2023). Ounasjoen pituus välillä Ounasjärven luusua-Kemijoki on noin 300 km, ja joen keskileveys noin 150 m. Ounasjoki on yläosaltaan luonnontilainen ja Kittilän ja Rovaniemen välillä lievästi kuormitettu.

Alueen suojeluperusteena on Natura-tietolomakkeella mainittu kolme luontotyyppiä; Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit (3210), tulvaniityt (6450) sekä tulvametsät (91E0). Luontotyyppien edustavuus luokitellaan hyväksi. Natura-alueen suojeluperusteena on myös luontodirektiivin liitteen II laji laaksoarho (*Moehringia lateriflora*).

3 HANKKEEN VAIKUTUKSET OUNASJOEN NATURA-ALUEEN LUONNONARVOIHIN

Hankkeen mahdolliset vesistövaikutukset ja siten vaikutukset suojeluperusteiseen luontotyyppiin Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit, liittyvät jätevesien käsittelyyn, hulevesiin sekä etenkin rakennusvaiheessa mahdollisesti tapahtuvaan maa-ainesten huuhtoutumiseen vesistöön. Ranta-asetusmääräyksen mukaan kaikki alueen rakennukset liitetään kunnalliseen vesihuoltoverkoston (Lokio 2025a). Näin ollen jätevesien käsittelystä ei seuraa negatiivisia vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin. Alueelle rakennettava vesihuoltoverkosto mahdollistaa myös lähialueen muiden kiinteistöjen liittymisen siihen, millä voidaan arvioida olevan positiivisia vaikutuksia lähialueen kiinteistöiltä mahdollisesti tapahtuviin jätevesipäästöihin, mikäli kiinteistöt liittyvät kunnalliseen vesihuoltoverkkoon.

Hankealueelta rakennusaikana tapahtuvan huuhtoutumisen vaikutukset Natura-alueen tilaan arvioidaan vähäisiksi, sillä rakentaminen tapahtuu lähimmilläänkin noin 30 metrin päässä rantaviivasta tulvarajan, korkeustason + 185, yläpuolella.

Rakennustöiden valmistuttua hulevedet käsitellään kunnan kaavamääräysten mukaisesti. Sekä rakennusten välisten alueiden että rakennusten ja rantaviivan välisten alueiden kasvillisuus on suunniteltu jätettäväksi nykytilaan, mikä toimii osaltaan suojavyöhykkeenä kiinteistöltä mahdollisesti tapahtuvien ajoittaisten huuhtoutumien varalta. Rantaviivaan ei kohdistu rakentamista.

Kaikkiaan kiinteistöllä, jolle hankealue sijoittuu, on rantaviivaa noin 360 metriä. Pituudeltaan noin 300 kilometriä pitkistä Ounasjoen Natura-alueesta, jonka pinta-ala on 4490 hehtaaria, hankkeen vaikutusalue on hyvin vähäinen, reilusti alle 0,5 %. Hankkeella ei näin ollen oleteta olevan heikentäviä vaikutuksia luontotyyppiin Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit.

Hankealueen koillisreunassa Ounasjokivarressa on noin 0,2 hehtaarin kuvio Natura-alueeseen rajautuvaa luonnontilaista tulvametsää (91E0), mikä on Ounasjoen Natura-alueen suojeluperusteinen luontotyyppi sekä Luonnonsuojelulain 64 §:n mukainen suojeltu luontotyyppi (Saikkonen 2024). Natura-tietolomakkeen mukaan luontotyypin kokonaispinta-alaksi on arvioitu 190 hehtaaria koko Natura-alueella. Tulvametsäkuvio jätetään maan käytön ulkopuolelle kaavamerkinnällä MY, Maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Tarvittaessa ELY-keskus voi suojella kohteen rajauspäättöksellä. Tulvametsä on häiriön ylläpitämä luontotyyppi, joten mahdollisesti lisääntyvä liikkuminen tulvametsäkuviolla ei todennäköisesti uhkaa merkittävästi kyseisen esiintymän tilaa. Esiintymä ei myöskään sijaitse Natura-alueen sisällä eikä hankkeella katsota olevan merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteiselle luontotyyppille tulvametsät.

Tulvametsät ovat sopivaa elinympäristöä Ounasjoen suojelun perusteena olevalle kasvilajille, laaksoarholle. Hankealueen tulvametsästä ei alueelle tehdyssä luontoselvityksessä löytynyt laaksoarhoa ja lähimmät tunnetut laaksoarhoesiintymät sijaitsevat kaukana, joten lajille ei aiheudu haittaa hankkeen toimenpiteistä.

Alueella ei ole tiedossa muita hankkeita (Kittilän kunta 2025), joilla arvioitaisiin olevan yksin tai yhdessä Riikonmuotkan ranta-asemakaavan kanssa merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Ounasjoen Natura-alueen suojeluperusteina oleville luontoarvoille.

LÄHTEET

ELY-keskukset 2023. Ounasjoki. Natura 2000 -suojelualue. Osoitteessa <https://www.ymparisto.fi/fi/luonto-vesistot-ja-meri/luonnon-monimuotoisuus/suojelu-ennallistaminen-ja-luonnonhoito/natura-2000-alueet/ounasjoki>. Viitattu 1.9.2025.

Kittilän kunta 2011. Levin ympäristön osayleiskaava. Osoitteessa <https://kittila.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/yleiskaavat> Viitattu 1.9.2025.

Kittilän kunta 2025. Vireillä olevat kaavat. Osoitteessa <https://kittila.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/vireilla-olevat-kaavat> Viitattu 1.9.2025.

Lokio, J. 2025a: Riikonmuotkan ranta-asemakaava. Selostus – valmisteluvaihe 25.3.2025. Osoitteessa https://kittila.fi/sites/default/files/2025-06/Riikonmuotka_RAK_selostus_LUONNOS_25032025.pdf Viitattu 1.9.2025.

Lokio, J. 2025b: Sähköpostiviestit 5.9.2025 ja 11.9.2025.

Saikkonen, A. 2024. Luontoselvitys. Kittilän Taalontien kiinteistön 261–405–14–20 ranta-asemakaava.